

ανάρτησιν ἢ ἐξάρτησιν ἢ συγκράτησιν διαφόρων πραγμάτων σύνηθ. : *Κρέμασε 'ς τὸ γάντζο τὸ κρέας - τὸ ψάρι - τὸ φόρεμα* κττ. *Πάνομαι ἀπὸ τὸ γάντζο σύνηθ.* β) Πληθ., οἱ ὄνυχες τῆς γαλῆς Σάμ. : *Οὐ γάττους μὲ τσαγκούρησι μὲ τὰ γάτζα τ'.* 2) ¹Κοντός ξύλινος φέρων εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον ἀγκύλην σιδηρᾶν, διὰ τῆς ὁποίας συγκρατοῦνται πλοιάρια πρὸς ἄλληλα ἢ πρὸς τὴν ξηρὰν σύνηθ. 3) Ἐργαλεῖον διὰ βαθείας αὐλακώσεις καὶ ἐγκοπὰς Ναύστ. 4) Ἐνώτιον Θήρ. Συνών. *σκοιλαρίκι.* 5) Εἶδος σταφυλῆς (ἐκ τοῦ σχήματος τῆς ραγὸς) Ἦπ.

γαντζούδι τό, γαντζούδι Κύπρ. γαντζούδι πολλαχ. γαντζούδ' πολλαχ. βορ. ιδιωμ. *σαντζούδι* Πελοπν. (Λάστ.) *σατζούδ'* Εὐβ. (Στρόπον.) Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γάντζος, παρ' ὃ καὶ σγάντζος, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - οὐδι.

1) Πᾶς μικρὸς γάντζος (ιδ. σημ. 1) ἐνθ' ἄν. 2) Ἀγκιστροειδὲς ἀργυροῦν κόσμημα τῆς γυναικείας ἀμφιέσεως, ἀργυροῦν θηλυκωτήριον Εὐβ. (Στρόπον.) κ. ἄ. 3) Εἶδος ἀργυρᾶς πόρπης, τὴν ὁποίαν οἱ φουστανελλοφόροι φέρουν εἰς τὴν ζώνην καὶ συνήθως εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς ὀσφύος Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ. 4) Ἀργυροῦν κόσμημα τῶν τσαρουχίων Πελοπν. (Λάστ.) κ. ἄ.

γαντζούνα ἡ, ἀμάρι. γαντζούνα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γάντζος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - οὐνα.

1) Μέγας γάντζος, μέγα ἄγκιστρον. 2) Μακρὸς ξύλινος κοντός φέρων εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον σιδηρᾶν ἀγκύλην, διὰ τοῦ ὁποίου ἀποκόπτοντες καταβιβάζουν τοὺς καρπούς τῶν ὑψηλὰ εὐρισκομένων κλάδων.

γαντζουνᾶς ὁ, Μεγίστι.

Ἐκ τοῦ οὗς. γαντζούνη καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ᾶς. Σύρμα ἀγκυλωτὸν εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, διὰ τοῦ ὁποίου πλέκουν.

γαντζούνι τό, Τῆν.

Ἐκ τοῦ οὗς. γάντζος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ούνι.

Πᾶν ἄγκιστροειδὲς ὄργανον. Συνών. γάντζος 1.

γαντζουνιάζω ἀμάρι. γαντζουνιάζω Τῆλ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γαντζούνι.

Μέσ. ἀναρριχῶμαι. Συνών. *σκαρφαλώνω.*

γαντζουνωτός ἐπίθ. ἀμάρι. γαντζουνωτός Κρήτ.

(Σέλιν.) γαντζουνωτός Κῶς.

Ἐκ τοῦ οὗς. γαντζούνα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ωτός.

Ὁ ἀγκύλος κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον : *Ραβδί γαντζουνωτό.*

γάντζωμα τό, σύνηθ. γάντζωμα βόρ. ιδιωμ. γάντζωμα πολλαχ. γάντζουμα πολλαχ. βορ. ιδιωμ. γαντζωμαν Πόντ. ἄτζωμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαντζώνω.

1) Ἀνάρτησις ἢ ἐξάρτησις πραγμάτων τινος δι' ἀγκίστρου σύνηθ. 2) Μεταφ. στενὴ ἐπαφή, προσκόλλησις σύνηθ. : *Τοῦ 'καμε ἓνα γάντζωμα, ποῦ δὲ μποροῦσε νὰ τὸν ξεκολλήσῃ ἀποπάνω του.*

γαντζώνυχος ἐπίθ. Κύν. κ. ἄ.

Ἐκ τῶν οὗς. γάντζος καὶ νύχι.

Ὁ ἔχων γαμψοὺς ὄνυχας, γαμψώνυχος.

γαντζώνω σύνηθ. γαντζώνου βόρ. ιδιωμ. γαντζώνω πολλαχ. γαντζώνου πολλαχ. βορ. ιδιωμ. γαν-

τζώνω Ἦπ. γαντζώνου Ἦπ. γαντζώνω Κῶς. γαντζώνω Σύμ. γαντζώνω Πόντ. γαντζώνω Ἀμοργ. γαντζώνω Παξ. γαντζώνω Κύπρ. Πελοπν. (Μάν. Παππούλ.) γαντζώνω Λευκ. ἄτζώνω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐκ τοῦ οὗς. γάντζος, παρ' ὃ καὶ σγάντζος.

Α) Ἐνεργ. 1) Συγκρατῶ, συλλαμβάνω τι δι' ἀγκίστρου σύνηθ. : *Γαντζώνω καὶ δὲν πέφτει. Γαντζώθηκε τὸ ψάρι.* Μετοχ. γαντζωμένος, στενωὺς συνημμένος, συγκεκρατημένος διὰ γάντζου ἢ ὡς διὰ γάντζου. Καὶ ἀμτβ. προσκολλῶμαι πρὸς σύνηθ. : *Γάντζωσε τὸ τσεγκέλι καὶ δὲ ξεκολλᾷ.* Γάντζωσε τὸ ροῦχο 'ς τὸ βάτο. || Φρ. *Γαντζώνω σὲ κάποιον* (προσκολλῶμαι εἰς τινα, ἔχομαί τινος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν θέλω ν' ἀπομακρυνθῶ). Συνών. γαντζέρω. 2) Κομβώνω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) : *Τὸνε γάντζωσα* (τοῦ κούμβωσα τὸ ροῦχο).

Β) Μέσ. 1) Ἀγκιστρώνομαι, προσκολλῶμαι ὡς ἄγκιστρον πολλαχ. : *Τὰ νύχια τῆς γάτας γάντζωσαν 'ς τὸ χέρι μου.* 2) Ἀναρριχῶμαι, ἀνέρπω πολλαχ. : *Γαντζώθηκε 'ς τὸν τοῖχο.* Συνών. γαντζουνιάζω, σκαρφαλώνω.

γαντζωτός ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γάντζος καὶ τῆς καταλ. - ωτός.

Ἀγκιστροειδής : *Γαντζωτός μακαρᾶς.*

γάντι τό, κοιν.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. *gant*. Παρὰ Σομ. γουάντι κατ' ἐπίδρασιν τοῦ Ἰταλ. *guanto*.

1) Χειρόκτιον κοιν. : *Γάντια μάλλινα - πάνινα - πέτσινα* κττ. || Φρ. *Φέρεται μὲ τὸ γάντι* (εὐγενῶς). *Τοῦ μιλάει μὲ τὸ γάντι* (συνών. τῇ προηγουμένῃ). *Τοῦ πέταξε - τοῦ ῥοιφε* τὸ γάντι (τὸν προσεκάλεσεν εἰς μονομαχίαν, ἐκ παλαιότερας συνηθείας) κοιν. *Εἶναι κουμπὶ καὶ γάντι* (ἀπόφως ἐνδεδυμένος) Σῦρ. || Παροιμ. *Γάντιος μὲ γάντι ποτικὸς δὲν πιάνει* (ἐπὶ τοῦ δεσμευομένου καὶ μὴ δυναμένου νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν του) (Ἀνατ. Ἐπιθ. 1,451). β) Οἰονδήποτε κάλυμμα τῆς χειρὸς χρησιμεῖον εἰς προφύλαξιν Λέσβ. (Μυτιλήν.) 2) Εἶδος μαλακοῦ δέρματος χρησιμεύοντος εἰς κατασκευὴν ὑποδημάτων πολυτελῶν Ἀθῆν.

γάντινος ἐπίθ. Ἀθῆν. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γάντι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ινος. *Γαντένιος*, ὁ ιδ.

γαντοφορεμένος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γάντι καὶ τοῦ φορεμένος μετοχ. τοῦ ρ. φορῶ.

Ὁ φορῶν χειρόκτια : *Πάντα τὸν βλέπει κάνεις γαντοφορεμένο. Χέρι γαντοφορεμένο.*

γάνωμα (1) τό, κοιν. γάνουμα βόρ. ιδιωμ. καὶ Τσακων. γάνωμαν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) γάνωμα Πελοπν. (Τριφυλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γανώνω (1).

1) Ἡ διὰ κασιτέρου ἐπάλειψις χαλκίνου σκεύους, κασιτέρωσις κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. : *Τὸ καζάνι - ὁ τέντζερης θέλει γάνωμα.* β) Ἡ ἐπάλειψις πηλίνου ἀγγείου δι' ἰδιαιτέρας ὕλης πρὸς κλείσιν τῶν πόρων καὶ στίλβωσιν Πόντ. (Τραπ.) γ) Λάμψις, λευκότης Θράκ. (Μάδυτ. κ. ἄ.) 2) Πληθ. γανώματα, τὰ χάλκινα ἐν γένει σκεύη Εὐβ. (Ὁρ.) Θράκ. — ΠΠαπαχριστοδ. Θράκ. Ἠθογρ. 4, 11. : *Ἡ νύφη δὲν ἔχει πάρει τὰ γανώματά της* Ὁρ. Ἀστραφταν οἱ πόρτες καὶ τὰ πατώματα καὶ τὰ γανώματα τῆς κουζίνας ΠΠαπαχριστοδ. ἐνθ' ἄν.

